

La pedra amb la 'X' i cap acte públic de record, a Can Pegot

Ogassa Al pla de Can Pegot, gairebé res no mostra que va ser el lloc on Xirinacs va decidir deixar el món. Només la pedra-monument que l'any 2008 hi va instal·lar l'escultor Jaume Rodri. Gairebé com si fos integrada en el paisatge, a l'acostar-s'hi es veu una gran X gravada en una de les seves cares. En la cara inferior, no visible sense aixecar la pedra, s'hi va gravar una fórmula matemàtica que revela la distància, des del punt, en què hi ha soterrats alguns llibres de Xirinacs, protegits per un bloc de metacrilat. Després de la mort de Xirinacs, es va fer durant un temps un aplec el dia 24 de juny, festa de Sant Joan, al pla de Can Pegot, però es va deixar de celebrar. Quan es van complir els 10 anys de la seva mort, res no ho va recordar en aquest indret.

JORDI VILARRODÀ

ALBERT LLIMÓS

El pla de Can Pegot, una setmana després de la trobada de Lluís M. Xirinacs, amb algun dels plàstics blancs que encara penjaven dels arbres

“Un mes per al final...”

Havia preparat metòdicament la seva acció

Vic

J.V. Xirinacs va preparar metòdicament la seva marxa d'aquest món. “Avui manca un mes per al final. Faig la vida de cada dia sense diferències. Però, com val cada minut!”, escrivia al seu diari un mes abans de la data. Per al comú dels mortals, “que tenim una passió per la vida”, és difícil d'entendre que algú la vulgui abandonar com ell va fer.

Amb la decisió presa, va buscar consell de Joan Parés. Va deixar la medicació que prenia per a la seva malaltia cardíaca, va dejunar i va assajar un mètode de respiració accelerada que pot portar a una mena de coma autoinduit, que es pot allargar un parell de dies. La investigació posterior, amb autòpsia inclosa, va revelar que no va exercir cap violència sobre ell mateix, ni va prendre res per accelerar el procés. Jordi Lara ha consultat al jutjat de Ripoll l'expedient de la investigació que es va obrir i que va acabar amb la

conclusió de *mort natural*. Però l'amic metge el va deixar al peu de la pista de Coll de Jou un dilluns al matí. I va ser trobar dissabte. “Què va passar aquests sis dies?”, s'interroga Jordi Lara. Podria ser que no hagués estat sempre sol. Sí que va haver-hi algunes circumstàncies que van ajudar al seu propòsit que ningú el destorbés en el seu procés final, tal com desitjava. Aquella setmana va ploure molt, inusualment per a un mes d'agost en què sol haver-hi tempestes ocasionals però no pluja seguida. Un dels dies d'aquella setmana va ser el segon més plujós de tot l'any 2007. Abandonat en un lloc ple de fauna –de guilles fins a porcs senglars– cap animal no el va tocar. El seu cos estava absolutament intacte quan Josep Rovira, de Sant Joan, el va veure i després va anar a buscar dos amics de Sant Joan amb qui es van acostar al cos, abans d'avisar els Mossos d'Esquadra. En alguns dels arbres del voltant penjaven plàstics blancs, com si s'hagués volgut fer un senyal.

JORDI PUIG

Lluís M. Xirinacs, presidint el Ball dels Pabordes de Sant Joan amb l'alcalde Carles Bassaganya, el setembre de 2000

enfocament personal el va apartar de la primera línia, de la qual va sortir per protagonitzar accions concretes. Com la plantada davant de la Generalitat, l'any 2000, per demanar la creació d'una Assemblea dels Països Cata-

lans que preparés la independència. Això el va retornar a una certa notorietat.

Què hauria pensat Xirinacs, doncs, del que està passant ara al Principat, i que ell no va arribar a veure? Segons Jordi Lara, potser hi

veuria confirmada la seva suposició que “el poble estava trinxat, però algun dia despertaria”. S'avançava al procés. Però també va decidir avançar-se en la mort. “Com si ens digués ‘no patiu, que ja començo a passar’”.

“Deixa'm aquí”

Fragment del primer capítol, amb l'arribada a Ogassa

“Allò que es veu deu ser Coma Ermada. I el Pedraforca. Guaita el Puigmal. Núria amb els Torreneules.

“No hi pot fer més”, va pensar en Joan: hi havia com un deix didàctic, en aquella rastellera de topònims, potser de cop parlava el jove mestre escolapi i anònim que s'enduia la mainada d'excursió. Un home en porta molts altres dins: ¿quin Xirinacs pujava, avui? Aviat es van

trobar assetjats per matolls alts, el pendent s'amansia i ja van ser a Coll de Jou, una passera entre les carenes del Taga i Sant Amanç. L'altra vall es va desplegar davant seu amb tota la llum del lleuant matinal, però aquell dia en Joan no va sentir la victòria callada de fer el cim. Va aturar el motor i es van concedir dos minuts de quietud en companyia. El silenci era ple d'esquellots, cap a llevant

es presentia el mar. Una mosca es va posar a la galta de Xirinacs, el metge ho recordaria després perquè no ho volia recordar. De cop va arrencar el cotxe per seguir avall en direcció sud cap a les masies, vorejant el refugi de Sant Jordi i el gran dipòsit circular d'aigua, i es van endinsar per un camí boscós de terra vermella, ginebres esclatades, boleteres.

–Deixa'm aquí.”

elisabet freixa des de 2009

organitzacions i persones en desenvolupament

Et ve de gust mantenir una **conversa personal**, única i extraordinària, de forma que no has fet mai abans?

Veus que la teva **empresa** o el teu **equip** necessita fer un pas endavant i no saps per on començar?

639 37 64 50 · VIC

www.elisabettefreixa.com · elisabet@elisabettefreixa.com

Poso al teu servei el meu coneixement, la meua passió i

10 ANYS

d'experiència en processos de coaching i desenvolupament personal i d'equips.